

ся та критикуються. До кожної із пропозицій, за правилами синектики, застосовують чотири варіанти аналогій: пряму, символічну, фантастичну і особистісну. Результатом може бути креативне рішення якоїсь проблеми, або нестандартний погляд на предмет обговорення, який дасть змогу виділити його серед аналогічної продукції конкурентів;

— *метод фокальних об'єктів* — «генератор ідей для лінивих». Він полягає в тому, що на предмет, котрий необхідно удосконалити, або на задачу (проблему), яку необхідно вирішити, переносять ознаки інших, випадкових об'єктів чи явищ. Потім отримані сполучення розвивають, спираючись на асоціації. На думку психологів, метод фокальних об'єктів розвиває фантазію і вчить дивитися на звичайні речі і навіть серйозні проблеми зовсім новим свіжим поглядом;

— *контрольні запитання* — цей метод представляє собою своєрідне інтерв'ю із наштовхуючих питань, які потрібно поставити перед креативною групою, або перед собою. Метод контрольних запитань застосовується для виходу із ситуації, коли група на чомусь зациклілась. Серед питань, наприклад, можуть використовуватись наступні: 1) Що можуть подумати про об'єкт обговорення люди різних професій і національностей? 2) Які фантастичні, біологічні, економічні чи хімічні аналоги могли б бути у даного об'єкту?... В результаті метод контрольних запитань дозволяє подивитись на проблему одразу з кількох, часом дуже незвичайних, сторін і знайти неординарне рішення.

О. О. Павлюк, доц.,
кафедра міжнародних фінансів

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ БІРЖОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»

Підготовка кваліфікованих фахівців з міжнародної економіки, які є конкурентоздатними на ринку праці, тобто здатні проводити компетентну, відповідальну та ефективну діяльність за обраною спеціальністю, вимагає підвищення рівня якості освіти в контексті формування позитивних умов для індивідуального розвитку людини, її самореалізації та соціалізації у взаємозалеж-

ному світі. Важливість таких вимог підсилюється необхідністю реформування системи освіти України в контексті Болонської декларації, яка вимагає підвищення якості української освіти, оскільки основними проблемами сьогодення є не тільки недосконалість робочих програм, а й відсутність активних форм та методів навчання, практичного наповнення самостійної роботи студентів.

На сьогодні виникають нові чинники щодо удосконалення практичної складової навчального процесу, які обумовлені дією цілого ряду факторів. Умовно їх можна поділити на такі дві групи:

— перша група. До неї слід віднести фактори, які пов'язані з загально-світовими, глобалізаційними процесами розвитку сьогоденішнього постіндустріального світового економічного середовища. Ці фактори вимагають від фахівців ефективної діяльності за своєю спеціальністю на рівні світових стандартів;

— друга група. Це фактори, які обумовлені специфікою розвитку освіти в Україні та мають відповідати інтересам її національного формування і наближення до загальноєвропейських освітянських процесів.

На наш погляд своєрідним викликом стає чим далі наш багаторічний власний освітянський досвід, якій у деяких моментах організації самостійної та індивідуально-консультативної роботи, як вважається, застарів. Але при більш прискіпливому погляді цей досвід являє собою нове, як забуте старе.

Визначаючи важливість практичних складових при викладанні дисципліни «Міжнародні біржові технології», таких як: самостійна пошуково-аналітична робота, відпрацювання тренінгових програм з навчальної дисципліни, аналіз конкретної ситуації, підготовка до тестових завдань та до контрольних робіт та інших, ми маємо пам'ятати, що на сьогоднішній день не можливо просто технічно застосовувати ці складові. Студент тільки тоді почне творчо працювати, коли буде відчувати, що за певним викладачем та його завданнями стоїть певна школа, тобто певний педагогічно-професійний досвід викладання певної дисципліни. Цього результату можна досягти тільки шляхом творчого застосування практичних складових, чіткого усвідомлення ситуаційної сутності об'єктивно-суб'єктивних зв'язків, коли викладач не є пасивним спостерігачем за роботою своїх вихованців, а самі вихованці не просто свідомі вивчення даного предмету, а й відчувають особливу пізнавальну наснагу і практичне значення предмету. Основним методом, який застосовується для цього, є метод конкретних ситуацій. У курсі «Міжнародні біржові технології» це реалізуєть-

ся шляхом відвідування студентами разом з викладачем біржі, де є можливість аналізу конкретної біржової ситуації на підставі узагальнення та систематизації знань та розробки конкретного рішення.

Таким чином, можна зробити висновки:

1. Практична складова в навчанні не повинна бути самоціллю, а складовою в органічному поєднанні інших складових освітнього процесу. В цьому контексті важливим є роль лекційних занять, оскільки вони відкривають дорогу до самостійної роботи. Студенти повинні відчувати єдність лекційного матеріалу та практичних завдань.

2. Практичні завдання повинні максимально наближатися до конкретної життєвої ситуації. Студент повинен постійно відчувати тиск на нього його «спеціальності».

3. Завдання повинні відповідати змісту не тільки робочої програми, а й змісту навчальних планів з урахуванням особливостей загальнофакультетського навчального процесу.

Л. А. Петренко, асистент,
кафедра економіки підприємств

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ «МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» ТА «ІНВЕСТИЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Метою проведення тренінгу серед студентів магістерських програм «Менеджмент підприємницької діяльності» та «Інвестиційний менеджмент» є розвиток навичок прийняття управлінських рішень в умовах, які моделюють дійсність. Завданнями тренінгу є відпрацювання навичок практичного застосування теоретичного матеріалу і розвиток навичок індивідуальної роботи та співтворчості в колективі, дискусії і презентації.

Розкриваючи більш глибоко цілі проведення тренінгу, можна відзначити:

1) тренінг покликаний перевірити засвоєні теоретичні знання через:

— ефективність, з точки зору теорії, шляху отримання кінцевого результату;